

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 49.693/3
VAN 31 MEI 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 13 mei 2011 door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet “tot wijziging van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009, wat de medewerking van de lokale overheden bij de toepassing van sommige bepalingen van dat decreet betreft”, heeft het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt enerzijds tot het invoeren van een delegatie aan de Vlaamse Regering om de specifieke brandveiligheidsnormen voor woonzorgvoorzieningen te bepalen die gelden als erkenningsvoorwaarden en om een juridische grondslag te creëren voor het betrekken van de gemeenten en de brandweerdiensten bij het toekennen van de brandveiligheidsattesten die worden uitgereikt teneinde na te gaan of de voorzieningen aan de brandveiligheidsnormen beantwoorden. Tevens wordt in de mogelijkheid voorzien om afwijkingen toe te staan op de erkenningsvoorwaarden.

Anderzijds wordt met het ontwerp beoogd een decretale basis te bieden voor het bevelen van de onmiddellijke stopzetting van de exploitatie van de voorziening bij onmiddellijk, reëel en ernstig gevaar voor de gezondheid en de veiligheid van de gebruikers van de voorziening en om de “overheden van de gemeenten” te betrekken bij de stopzetting van de uitbating of de effectieve sluiting van woonzorgvoorzieningen, een aangelegenheid die momenteel reeds is geregeld in de artikelen 26, tweede lid, 27, eerste lid, en 31, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

3. Duidelijkheidshalve make men in het ontworpen artikel 73, tweede lid, met betrekking tot het erin bedoelde overleg ook gewag van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, dat een van de gemeente afgescheiden rechtspersoon is.

Artikel 5

4. De draagwijdte van de in het ontworpen artikel 75/1, eerste lid, aan de Vlaamse Regering toegekende delegatie dient beter te worden afgebakend door de elementen op te sommen waarop ze betrekking heeft (bijvoorbeeld op het bepalen van de termijn waarbinnen de vrijwillige stopzetting kan ingaan, de daarbij te volgen procedure en de gevolgen ervan).

5. In het ontworpen artikel 75/1, tweede lid, dient te worden gepreciseerd wat met “de *spoedige* stopzetting van de uitbating [lees: exploitatie]” wordt bedoeld.

Artikel 6

6. Behoudens aan artikel 2 ervan, wordt aan het aan te nemen decreet terugwerkende kracht verleend tot 1 januari 2010. Het betreft de artikelen die de rechtsgrond van een aantal bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 verduidelijken of aanvullen of waarin sommige bepalingen van dat besluit worden overgenomen.

Zoals het Grondwettelijk Hof er reeds meermaals heeft op gewezen, is de niet-retroactiviteit van wetten of decreten een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid en vereist die waarborg dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat de handeling wordt verricht; de terugwerkende kracht van wetten of decreten kan enkel worden verantwoord wanneer zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een

doelstelling van algemeen belang.² Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een bepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang, een verantwoording bieden voor het optreden van de wet- of decreetgever dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.³

In dat verband dient erop te worden gewezen dat het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat het gebrek aan een wettelijke grondslag van een reglementaire bepaling niet tot gevolg kan hebben dat de wetgever in de onmogelijkheid zou verkeren de hierdoor ontstane rechtsonzekerheid te verhelpen en dat in geval van overname van een verordenende bepaling zonder rechtsgrond geen rechtsonzekerheid ontstaat aangezien bepalingen worden geconsolideerd waarvan de adressaten de draagwijdte kenden.⁴

Nu te dezen in de artikelen 3, 4 en 5 van het ontwerp een aantal regels worden overgenomen die reeds voorkomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 en erin voor het overige slechts wordt voorzien in een aantal delegaties aan de Vlaamse Regering, kan worden geconcludeerd dat de in artikel 6 van het ontwerp bedoelde retroactiviteit geen grondwettigheidsbezwaren doet rijzen.

7. Men redigere artikel 6 van het ontwerp als volgt:

“Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2010, met uitzondering van artikel 2, dat in werking treedt op ...⁵.”

² Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, nr. 30/2011, 24 februari 2011, B.2.2 en Grondwettelijk Hof, nr. 90/2011, 31 mei 2011, B.18.

³ Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, nr. 3/2011, 13 januari 2011, B.7 en Grondwettelijk Hof, nr. 8/2011, 27 januari 2011, B.15.4.3.

⁴ Zie bijvoorbeeld Grondwettelijk Hof, nr. 34/2010, 22 april 2010, B.5.3 en B.5.4.

⁵ Aangezien het niet de bedoeling is aan artikel 2 van het aan te nemen decreet retroactiviteit te verlenen, dient de in het huidige artikel 6, eerste lid, van het ontwerp vermelde datum van 1 juni 2011 te worden vervangen door een in de toekomst gelegen datum.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	J. SMETS,	staatsraad, voorzitter,
	B. SEUTIN,	
	J. VAN NIEUWENHOVE,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessoren van de
	J. VELAERS,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer B. STEEN, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-M. GOOSSENS

J. SMETS